

4051

۵۰۰

۱

۲۴۶

۱۴۰۱

رادیكال ها،

انقلابی هاو

تروریست ها

www.ketab.ir

لوگوس

Radicals, Revolutionaries, and Terrorists

Colin J. Beck
Polity Press 2015

Persian translation published by
© Logos Publications 2019

رلايڪال ها،

انقلابي هاو

تروريست ها

ڪالين جي . پڪ

ترجمو

محمد بابايي

عضو هيئت دانشگاه خوارزمي

و

ايرج همتي

نويسنده و پژوهشگر

سرشناسه	ک، کالین ج. Beck, Colin J.
عنوان و نام پدیدآور	رادیکال ها، انقلابی ها و تروریست ها/ کالین جی. بک؛ ترجمه ایرج همتی و محمد بابایی.
مشخصات نشر	قم: لوگوس، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۲۴۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۲۸۸-۰۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: Radicals, Revolutionaries, and Terrorists 2015.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۰۱.
یادداشت	نمایه
موضوع	رادیکالیسم، Radicalism
موضوع	انقلاب Revolutions
موضوع	تروریسم Terrorism
شناسنامه آئوده	بابایی، محمد، ۱۳۴۹ -، مترجم
شناسنامه آئوده	همتی، ایرج، ۱۳۴۱ -، مترجم
رده بندی کنگره	HN ۴۹/۲۰۸۱۳۹۸
رده بندی دیویی	۳۰۳/۴۸۴
شماره کتاب شناسی ملی	۵۶۴۱۰۷۵

رادیکال ها، انقلابی ها و تروریست ها

ترجمه ایرج همتی و محمد بابایی

ویراستار	مولود زیباکلام
طراح جلد	حسین راست منش
نوبت چاپ	۱۳۹۸ اول
شمارگان	۵۰۰
قیمت	۴۰۰۰ تومان
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۲۸۸-۰۷-۱

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً یا جزئاً، به هر شکل اعم از چاپ، فتوکپی، اسکن، صوت، تصویر یا انتشار الکترونیک بدون اجازه مکتوب از نشر لوگوس ممنوع است.

ایمیل: info@irlogos.com

تماس با مرکز پخش: ۰۹۰۲۱۵۴۰۰۴۲

فروشگاه برخط لوگوس: www.irlogos.com

فهرست

۱	مقدمه مترجمان
۵	قدردانی
۷	بخش اول: بازشناسی شناخته‌ها
۹	فصل ۱: رادیکالیسم چیست؟
۱۱	مطالعه جنبش‌ها، انقلاب و تروریسم
۱۷	مفهوم سازی تروریسم
۲۲	مفهوم سازی انقلاب
۲۵	مفهوم سازی رادیکالیسم
۳۰	مباحث فصل ۱
۳۱	یادداشت‌های فصل ۱
۳۳	فصل ۲: چه کسی رادیکال است؟
۳۶	مشارکت فردی در رادیکالیسم
۴۳	حمایت اجتماعی از رادیکالیسم
۴۵	رهبران رادیکال
۴۸	روان‌شناسی اجتماعی رادیکالیسم
۵۴	جمع بندی
۵۶	یادداشت‌های فصل ۲
۵۷	فصل ۳: جنبش‌های رادیکال چگونه سازماندهی می‌شوند؟
۵۹	انواع سازمان‌های رادیکال
۶۶	شبکه‌ها و عضوگیری جنبش‌ها
۷۰	ائتلاف‌های انقلابی
۷۵	جناح‌های رادیکال، سرایت‌پذیری و تخلیه‌شدگی
۷۹	جمع بندی
۸۰	یادداشت‌های فصل ۳

فصل ۴: رادیکالیسم کجا و چه زمانی روی نشان می‌دهد؟ ۸۳

۸۶..... علل ساختاری رادیکالیسم

۹۲..... نوع رژیم و رادیکالیسم

۹۹..... نقش جامعه مدنی و رسانه‌ها

۱۰۳..... بستر جهانی و تاریخی رادیکالیسم

۱۰۸..... جمع‌بندی

۱۰۹..... یادداشت‌های فصل ۴

بخش دوم: شناسایی ناشناخته‌ها ۱۱۱

فصل ۵: آیا رادیکالیسم درباره ایده‌ها و ایدئولوژی است؟ ۱۱۳

۱۱۵..... فرهنگ و کنش در رادیکالیسم

۱۱۹..... فرهنگ و ساختار در رادیکالیسم

۱۲۴..... مذهب و تروریسم

۱۲۹..... ایدئولوژی و فرایند انقلاب

۱۳۳..... جمع‌بندی

فصل ۶: آیا رادیکالیسم چرخه حیات دارد؟ ۱۳۵

۱۳۹..... ذخایر منازعه و نوآوری

۱۴۳..... سرکوب و سازگاری نخبگان

۱۴۹..... پیامدهای رادیکالیسم

۱۵۴..... یک پیشنهاد معتدل: از ائتلاف‌های انقلابی تا پیامدها

۱۵۹..... جمع‌بندی

۱۵۹..... یادداشت‌های فصل ۶

فصل ۷: چرا و چگونه امواج رادیکالیسم اشاعه می‌یابد؟ ۱۶۱

۱۶۶..... مجراهای اشاعه

۱۷۱..... بازیگران، همانندی اجتماعی و ربط داشتن در اشاعه

۱۷۵..... زمان، فضا و موقعیت امواج رادیکالیسم

۱۸۲..... جمع‌بندی

۱۸۳..... یادداشت‌های فصل ۷

فصل ۸: گذشته و آینده رادیکالیسم چیست؟..... ۱۸۵

آینده رادیکال ها، انقلابی ها و تروریست ها..... ۱۹۵

کتاب نامه..... ۲۰۵

نمایه..... ۲۳۹

www.ketab.ir

مقدمه مترجمان

قرن بیست و یکم در دهه نخست خود با طوفان سهمگین رخدادها و وقایعی همراه شد که زاویه نگاه مراکز مطالعاتی و دانشگاهی جهان را بلافاصله و در گستره‌ای که تا آن زمان کمتر سابقه داشت، به موضوع رادیکالیسم و پیوندهای آن با خشونت و افراط‌گرایی سوق داد. پس از آن، شما، فعالانی از به‌هشگران و متخصصان به‌ویژه در رشته‌های جامعه‌شناسی، علوم سیاسی و روان‌شناسی دست به کار شدند تا برای درک چالش‌هایی که دولت‌ها و جوامع امروزی از ناحیه انواع رادیکالیسم سیاسی با آن روبرو می‌شدند، به تحقیق و نظریه‌پردازی درباره ریشه‌ها و زمینه‌های فردی و اجتماعی گروه‌ها و جنبش‌های رادیکال بپردازند.

رادیکالیسم به طور کلی به هر نوع نگرش یا رفتاری در حمایت و هواخواهی از تغییر و دگرگونی بنیادی اشاره دارد و این معنا از آنجا ناشی می‌شود که رادیکال از نظر لغوی به معنای اصل و ریشه است. اما ورای این تعریف ابتدایی چه چیزی از رادیکالیسم مترادف عرصه‌های نظری و عملی دانسته می‌شود؟ چه وقت دانسته می‌شود رادیکالیسم مترادف با تندروی و افراط‌گری است یا ملازم با شیوه‌ای از پیگیری تغییرات است که در همان حال که ریشه‌ای یا بنیادی است، اما ممکن است نظم اجتماعی و سیاسی را دستخوش بی‌ثباتی، خشونت و قطبی‌سازی نیروها نکند؟ به عبارت دیگر، چنانکه / استیون پول نویسنده و روزنامه‌نگار انگلیسی در مقاله‌ای در این خصوص نشان می‌دهد رادیکالیسم چه وقت معنای خوب می‌دهد و چه وقت معنای زننده؟ به گفته پول هیچ‌کس حاضر نیست اعتراف کند (مثلاً) «سیاست پیشنهادی‌اش به جای پرداختن به ریشه‌ها صرفاً وقتش را با شاخ و برگ تلف می‌کند»، چنان‌که حزب محافظه‌کار با چنین ملاحظه‌ای، سیاست‌های خود را «رادیکال» معرفی می‌کند، اما اتفاقاً در همان حال حزب کارگر که بنا به سابقه تاریخی، رادیکال خوانده می‌شود، تلاش می‌کند تا از اطلاق هر نوع رادیکالیسمی به خود

تبری جوید.^۱ بنا به این دلایل شاید کمتر مفهومی در ادبیات سیاسی به اندازه رادیکالیسم کاربرد نابسامان و گیج‌کننده‌ای پیدا کرده است. اما آیا این بدان معناست که فراتر از دیدگاه و چشم‌انداز خاص هر فرد، چیزی وجود ندارد که به عنوان رادیکالیسم، نام‌گذاری واحدی درباره آن انجام گیرد؟

کالین جی. بک نویسنده کتابی که ترجمه آن را پیش‌رو دارید نشان می‌دهد دست یافتن به معیار واحدی برای اطلاق رادیکالیسم به چیزی اعم از افکار و کنش‌های افراد و گروه‌های اجتماعی بسیار دشوار است. استدلال مشهور در این زمینه این است که «رادیکال از نگاه یک شخص، معتدل از نگاه دیگری است.» همچنین «آنچه در یک زمان یا یک موقعیت، رادیکال است احتمالاً در زمان یا موقعیت دیگری رادیکال نیست.» بک، به این ترتیب مسئله نسبی بودن در تعریف رادیکالیسم را می‌پذیرد، اما در عین حال نمی‌خواهد اعلام کند هیچ بنا و معیار ویژه‌ای در این باره وجود ندارد. کالین بک، دانشیار جامعه‌شناسی کالج یو‌سی‌ا در کارمونت کالیفرنیا است. زمینه تدریس او علاوه بر مقدمات جامعه‌شناسی، جنبش‌های اجتماعی، جامعه‌شناسی جهانی، روش پژوهش و نظریه اجتماعی است و در این میان، به رادیکالیسم در جنبش‌های اجتماعی، انقلاب و تروریسم علاقه ویژه‌ای نشان داده است. برخی منابع از وی به عنوان یکی از ده پژوهشگر برتر در زمینه تروریسم نام می‌برند. همچنین، بک ۱۰ مقاله پژوهشی در زمینه علایقش منتشر کرده و به خاطر برخی از آنها جوایزی دریافت کرده است. علاوه بر این، بیش از ۴۰ مقاله و سخنرانی در همایش‌های داخلی و بین‌المللی ارائه کرده است. او عضو هیئت تحریریه مجله Journal for the Study of Radicalism است.

بک در این کتاب می‌کوشد با تعیین ویژگی‌هایی کم و بیش توافقی‌پذیر در تعریف رادیکالیسم و ارجاع به نمونه‌های متنوعی از وقایع و رویدادها یا افکار و اعمال گروه‌ها و جنبش‌هایی که در پنج قرن اخیر در پی گونه‌ای از تغییرات در روندها، نظام‌ها یا ساختارهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی بوده‌اند، درک بالنسبه عینی‌تری را از پیوستگی رادیکالیسم، تشخیص آن از سایر اشکال کنش‌گرایی و شرایط وقوع آن در بست تاریخی و اجتماعی ممکن سازد. بک تلاش می‌کند به یک سنخ‌شناسی گسترده از رادیکالیسم در

۱. بنگرید به: پول استیون، «رادیکال واقعا به چه معناست»، ترجمه سوده هرمزان، سایت ترجمان علوم/انسانی، ۹ خرداد ۱۳۹۵.

جنبش‌های اجتماعی دست بزنند، اما تأکید اصلی او بر موقعیت‌هایی است که رادیکالیسم، انقلاب و تروریسم به رغم تمایزات مشخص، به هماهنگی و همپوشانی می‌رسند. به عبارت دیگر، این کتاب یک بررسی جامع از تقاطع جنبش‌های اجتماعی رادیکال و انقلابی با خشونت‌های سیاسی ارائه می‌دهد. یک می‌نویسد: «با آن‌که می‌توان رادیکالیسم را بدون خشونت، انقلاب را بدون ترور، و تروریسم را بدون اهداف رادیکال تصور کرد، اما مباحث این کتاب... بر حوزه‌هایی که منعکس‌کننده اشتراک عمل آنهاست تمرکز می‌یابد.»

کتاب حاضر در سال ۲۰۱۵ منتشر و با استقبال جامعه علمی و دانشگاهی روبرو شد و از زمان انتشار، نقدهای متعددی نیز بر آن وارد شده است. با در نظر گرفتن سبک و نوآوری قابل توجه آن در زمینه رادیکالیسم و جنبش‌های اجتماعی و رویکردی که به‌ویژه در پرداختن به بعضی از مسائل بسیار چالش‌برانگیز از جمله در خصوص رابطه مذهب، تروریسم و خشونت سیاسی دارد، و نیز آن‌جا که در ایران اساساً درباره رادیکالیسم، ادبیات مناسبی تألیف یا ترجمه نشده است، ترجمه این اثر را در اختیار همه علاقمندان به‌ویژه پژوهندگان رادیکالیسم قرار می‌دهیم و مطالعه آن را برای دانشجویان علوم سیاسی و جامعه‌شناسی به صورت متن درسی بسیار سودمند می‌دانیم.

در ترجمه این کتاب از کمک و نظرات ارزشمند چند تن از صاحب‌نظران شناخته‌شده بهره بردیم: دکتر ابوالفضل دلاوری دانشیار علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی با وجود مشغله فراوان، ضمن بازبینی دقیق متن ترجمه و کمک فراوان به روان‌سازی آن، برخی معادل‌های مناسب را در مورد تعدادی از مفاهیم غامض کتاب پیشنهاد کردند؛ دکتر علی مرشدی‌زاد عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد و از مترجمان برجسته کشور که ترجمه آثار متعددی را در زمینه انقلاب، جنبش‌های اجتماعی و مسائل ایران در کارنامه خود دارد، از آغاز راهنما و مشوق ما در انجام این کار بودند و در روند ترجمه به فهم برخی بخش‌های دشوار متن کمک کردند؛ و نیز امیر سرتیپ مسعود بختیاری از فرماندهان جنگ ایران و عراق و یکی از نویسندگان تاریخ جنگ به ما در فهم برخی اصطلاحات نظامی متن یاری رساندند. مراتب سپاس و امتنان خود را به یکایک آنان ابراز می‌داریم.

نکته‌ای که در پایان قابل اشاره است، حجم زیاد داده‌ها و اطلاعات ارائه شده در متن و روش خاص نویسنده در فشرده‌سازی آنهاست. از این رو، مترجمان در پاره‌ای موارد ناگزیر از بررسی منابع مختلف و درج توضیحات مرتبط در پانوشت شدند تا به روشن ساختن معنای مدنظر نویسنده یا آشنایی خوانندگان با سوابق موضوع کمک کرده باشند.

ایرج همتی و محمد بابایی

شهریور ۱۳۹۸